

Hayvansal Gıdalarda Veteriner İlaç Kalıntıları

Hayvansal Gıdalardaki İlaç Kalıntıları

- Gıda maddelerindeki ilaç kalıntıları
 - **Tüketici sağlığını ve refahını**
 - **Ülke ekonomisini ilgilendiren**
 - **Uluslararası boyutu** olan bir husustur
- İlaç kullanıldığı sürece, hayvansal kaynaklı gıdalarda ilaç kalıntıları ***bulunacaktır***, önemli olan kalıntıların ***sıklığını ve düzeyini kontrol*** altında tutmaktır
- Gıdalarda bulunmasına izin verilen miktarın üzerindeki kalıntılar toksikolojik yönden tüketiciler için ***potansiyel tehlike*** oluştururlar

Kalıntıların Sebepleri

- 1. İlacın Vücuttan Arınma Süresine Uyulmaması**
- 2. İlaçla İlgili Sebepler**
- 3. Kullanım Sorumluluğu**
- 4. Hastalık Hali**

İlaç Kalıntılarının Sebepleri

- Besin maddelerindeki bazı maddelere (metaller, insektisidler ve diğer zirai mücadele ilaçları gibi) ilişkin kalıntılar önceden bu maddelerle bulaşık yem veya yem hammaddelerinin yenilmesi ya da suların içilmesinin bir sonucudur.
- Özellikle kalıcı etkili olan böcek, mantar, yabancı ot ve diğer zirai mücadele ilaçlarının doğurduğu çevre kirliliği ile tarım ürünleri ve yemler vasıtasıyla hayvansal besin zincirine giren bu maddelerle besin kirlenmeleri günümüzün en önemli ve güncel sorunları arasındadır.

İlaç Kalıntılarının Sebepleri

- Hayvan kaynaklı besinlerde karşılaşılan veteriner hekimliğine ait ilaç veya kimyasal madde kalıntılarının sebepleri biraz daha farklıdır.
- Bu duruma ilişkin; kalıntıya yol açabilen uygulama hataları veya suistimallerin başlıcaları;

İlaç Kalıntılarının Sebepleri

- Doz aşımı-ilaç yüklemesi yapılması (gereğinden fazla miktarda ilaç kullanılması, yem ve suyla birlikte aynı zamanda ilaç verilmesi),
- İlaç uygulanan hayvanların, ilacın formülasyonu, verilme yolu vb durumlara göre, belli bir süre geçmeden veya bekletilmeden kasaplık olarak kesilmesi ya da böyle hayvanlardan elde edilen et, süt, yumurta, bal gibi besinlerin tüketilmesi,

İlaç Kalıntılarının Sebepleri

- Hayvanlarda onanmamış-ruhsatsız ilaç kullanılması,
- İlaç prospektüsüne veya hekimin talimatına uyulmaması (etiket-dışı ilaç kullanımı da dahil),
- Hatalı ilaç, müstahzar, uygulama yolu veya formülasyon seçilmesi ve kullanılması,

İlaç Kalıntılarının Sebepleri

- Beşeri hekimlikte ruhsatlı ilaçların (kanser sağaltım ilaçları, kalp glikozidleri, insülin gibi) hayvanlarda kullanılması,
- İlaç kullanılan hayvanlarda ilacın vücuttan atılmasını yavaşlatan hastalık vb durumların (böbrek yetmezliği gibi) bulunması,
- İlaçlı yemlerin karıştırılma ve yedirilme hatalarıdır.

İlaç Kalıntılarının Sebepleri

Bunlar içinde hayvansal besinlerde ilaç kalıntılarına sebep olma bakımından en önemlisi hiç şüphesiz ilaç verilen hayvanlarda ilacın **vücuttan arınma süresine** uyulmamasıdır.

Burada kullanılan ilaç çeşidi, ilacın farmasötik şekli veya formülasyonu, uygulayan kişinin sorumluluğu gibi faktörler başlıca rolü oynar.

Kalıntıların Yol Açabileceği Etkiler

- 1. İlaç Alerjisi**
- 2. Farmakolojik-Toksikolojik Etki**
- 3. Karsinojenik-Teratojenik-Mutajenik Etki**
- 4. Cinsiyet Özelliklerinde Değişme**
- 5. Dirençli Bakteri Suşlarının Ortaya Çıkması-Gıda Zehirlenmeleri**
- 6. Gıda Üretimi Hataları**
- 7. Tüketicilerde Sindirim Sistemi Bozuklukları**